

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

„A cél halál, az élet küzdelem, S az ember célja e küzdés maga.”

„Embertársaimnak szánom
művem, de úgy vélem,
ez egyszersmind az
emberiség költeménye is.”

— Madách Imre (Előszó)

BEMUTATÓ HELYE

Nemzeti Színház, Budapest

BEMUTATÓ IDEJE

2026. október 23. | 19:00

RENDEZŐ

Alföldi Róbert

ALKOTÓK

Rendező: Alföldi Róbert

Díszlettervező: Khell Zsolt

Jelmeztervező: Szakács Györgyi

Zenei vezető: Dés László

Dramaturg: Kovács Dezső

SZEREPOSZTÁS

Ádám	Latinovits Zoltán	A magyar színjátszás titánja
Éva	Törőcsik Mari	Kossuth-díjas, nemzet színésze
Lucifer	Kállai Ferenc	Kossuth-díjas, intellektuális characterszínész
Az Úr (hang)	Gálffi László	Kossuth-díjas, Nemzeti Színház
Tankréd / Bizánci	Mensáros László	Kossuth-díjas, drámai hős
Hippia / Borbála	Ruttkai Éva	Legendás characterszínésznő
Miltiadész	Bessenyei Ferenc	Kossuth-díjas hős-apafigura
Kepler	Sinkovits Imre	Kossuth-díjas, a Tragédia ikonja
Faraó / Bizánci	Horváth Teri	Kossuth-díjas characterszínésznő
Az eszkimó	Znamenák István	Kritikusdíjas characterszínész

AZ ELŐADÁSRÓL

Műfaj: Drámai költemény — nagyszínpadi látványelőadás

Játékidő: 3 óra 20 perc (két szünettel)

Korosztály: 14 éven felülieknek ajánlott

Helyszín: Nemzeti Színház — Főszínpad, Budapest

Bemutató: 2026. október 23. (a forradalom évfordulóján)

Jegyek: www.nemzetisinhaz.hu | +36 1 476-6800

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

A rendező megválasztásának indoklása — Alföldi Róbert

Alföldi Róbert a kortárs magyar színházi élet egyik legkiemelkedőbb és legsokoldalúbb alkotója. Rendezőként egyaránt otthon van a klasszikus drámákban és az avantgárd kísérletekben; érzékenyen kezeli a nagy emberi kérdéseket — a hit, a szabadság, az identitás és a felelősség témáit —, amelyek Az ember tragédiájának centrumát alkotják. Korábbi Madách-értelmezéseiben már bizonyított: képes az örökkévalónak szánt, nehéznek tűnő szöveget közel hozni a mai néző lelkivilágához anélkül, hogy az eredeti mű mélységéből veszítene. Alföldi látásmódja vizuálisan erős, szimbolikusan rétegzett előadásokat teremt, amelyek egyszerre szólnak az értelemhez és az érzelmekhez. Az általa rendezett produkciók mindig társadalmi párbeszédet generálnak — ez kulcsfontosságú egy olyan mű esetében, amely az emberi lét értelmét és a történelem ciklikusságát boncolgatja. A Nemzeti Színházon belüli helyzetismerete és az alkotói szabadság, amellyel rendelkezik, garantálja, hogy az előadás igazi kulturális eseménnyé válik.

A szereposztás indoklása

Latinovits Zoltán (Ádám): Az elhunyt titán neve ma is a legnagyobb áhítatot kelt a hazai kultúrában. Ádám szerepe szenvedélyes, kereső, újra és újra elbukó és feltámadó embert kíván — ezt a belső tüzet Latinovits hordozta magában a legtisztábban. Posztumusz szereposztásával az előadás tudatosan épít a kollektív kulturális emlékezetre: archív hanganyag és felvételek felhasználásával a szerep időkapuvá válik — Ádám hangja az idők mélyéből szól vissza a nézőhöz.

Törőcsik Mari (Éva): A nemzet színésznőjeként tisztelt Törőcsik az egyetlen, aki Éva sokarcúságát — a naiv lányétól a bölcs anyáig, a csábítótól a gyászoló asszonyig — maradéktalanul megtestesíthette. Archív előadásai azt mutatják: volt benne valami időtlen, ami éppen Az ember tragédiájának örök nőalakjához illik a legjobban.

Kállai Ferenc (Lucifer): Kállai intellektuális iróniája és hideg precizitása tette őt az egyik legijesztőbb és leghitelesebb gonosz-figurává a magyar színpadon. Lucifer nem csupán csábít — elemez, rombol, és közben mosolyog. Ezt a tulajdonságot Kállai Ferenc testesítette meg a legtökéletesebben.

Sinkovits Imre (Kepler): Sinkovits különleges helyet foglal el a Tragédia történetében: ő maga is eljátszotta Ádámot a legendás Nemzeti Színházi előadásokban. Kepler szerepe idealistát és kiábrándult tudóst kíván — ezt az életutat Sinkovits nemcsak értette, hanem maga is élte a színpadon.

Mensáros László, Bessenyei Ferenc, Ruttkai Éva és Horváth Teri szintén a hazai színháztörténet meghatározó alakjai, akiknek neve ma is garanciát jelent a minőségre. A posztumusz szereposztás tudatos dramaturgiai döntés: az előadás ezzel azt üzeni, hogy Az ember tragédiája nem egy adott kor műve, hanem örök — és az örök művekhez örök színészek kellenek. Gálffi László és Znamenák István az egyetlen két élő szereplő, akik a legendák mellé állva a múlt és jelen színházi hagyományát összekötik.

A plakáton szereplő idézet megválasztásának indoklása

A plakáton Madách előszavából is idézünk: „Embertársaimnak szánom művemem, de úgy vélem, ez egyszersmind az emberiség költeménye is.” Ez az idézet több okból tudatos választás. Egyrészt nem a műből emelt ki drámai csúcspontot ragad meg, hanem magát az alkotói szándékot teszi láthatóvá — azt, hogy a Tragédia mindenkiről szól. Ez befogadóvá teszi a plakátot azok számára is, akik esetleg félnek a klasszikustól. Másrészt az idézet hívogató: nem kijelent, hanem odafordul. Harmadrészt összhangban van a rendezői koncepcióval: a sötétségből kinyúló, égő almát tartó kéz — a tudás és a választás fénye ott parázslék a tenyérben.

Az első idézet — „A cél halál, az élet küzdelem, S az ember célja e küzdelem maga.” — tömören összefoglalja a tragédia drámai erejét egy azonnali hatású megállapításban. Tömörsege és végletessége erőteljes vizuális és érzelmi hatást kelt, amely tökéletesen illeszkedik a sötét, atmoszférikus plakát koncepciójához. Ez a mondat Ádám mélypontján hangzik el, előrevetítve az előadás érzelmi intenzitását és tétjét. Marketing szempontból különösen hatékony, hiszen pillanatok alatt közvetíti a mű súlyát, és felkelti a néző kíváncsiságát: milyen küzdelemről van szó, és miért ilyen szélsőséges a kijelentés.

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA

Célcsoport megszólítása — 14 éven felüliek

Aspektus	Részletek / Indoklás	Kommunikációs eszköz
Miért 14+?	A mű tematikája — az élet értelmének keresése, az Isten és az ördög harca, a halál és az emberiség pusztulásának víziói — komplex érzelmi és intellektuális érettséget kíván. A 14 éves korosztály már képes elvont fogalmakkal dolgozni, mélyebb empátiára és önreflexióra, s fogékony a nagy egzisztenciális kérdések iránt.	Tanórai előkészítő, kísérfüzet, utóbeszélgetés a rendezővel
Iskolakapcsolat	Az ember tragédiája kötelező olvasmány a középiskolai irodalomtanmenetben. Az élő színházi találkozás éppen ebben az életkorban válik igazán személyessé, amikor a fiatalok saját identitásukat és értékrendjüket formálják. A mű kérdései — szabadság, felelősség, hit — közvetlenül megszólítják a kamaszkori önkeresést.	Iskolai bérlet, tanári csomag, e-DM osztályfőnököknek, előadás utáni Q&A;
Digitális elérés	A 14–18 éves korosztály elsősorban TikTokon és Instagram Reelsen érhető el. Rövid, látványos jelenetrészletek, a posztumusz szereposztás mögötti sztori, valamint interaktív kvíz a műről ('Melyik tragédia-szín vagy te?') hatékonyan vonzza be a fiatalokat. A vizuálisan erős plakát és a sötét, atmoszferikus esztétika a generáció ízlésvilágához igazodik.	TikTok, Instagram Reels, YouTube Shorts, iskolai közösségi csoportok
Szülőbevonás	A 14–18 évesek egy része szüleivel érkezik. A kommunikáció ezért kettős: a fiatalot a vizuális, digitális csatornákon szólítjuk meg, míg a szülőket az irodalmi érték, a kulturális örökség és a közös élmény lehetősége motiválja. A 'Hozd el a gyerekedet!' kampányelem mindkét generációt megszólítja.	Facebook, szülői hirdetés, iskolai körlevél, helyi sajtó

Záró gondolat

Az ember tragédiája nem csupán irodalomtörténeti műkinccs — üzenete ma is égetően aktuális. Kommunikációs tervünk nem a klasszikus mű muzeális erejére épít, hanem kortárs relevancia megmutatására törekszik. A posztumusz szereposztás, Alföldi Róbert rendezése és a 14 éven felüli korosztályra fókuszált, rétegzett kommunikáció együttesen garantálja, hogy az előadás valódi kulturális eseménnyé váljon — amelyről mindenki hallani fog, és amelyet mindenki látni akar majd.